

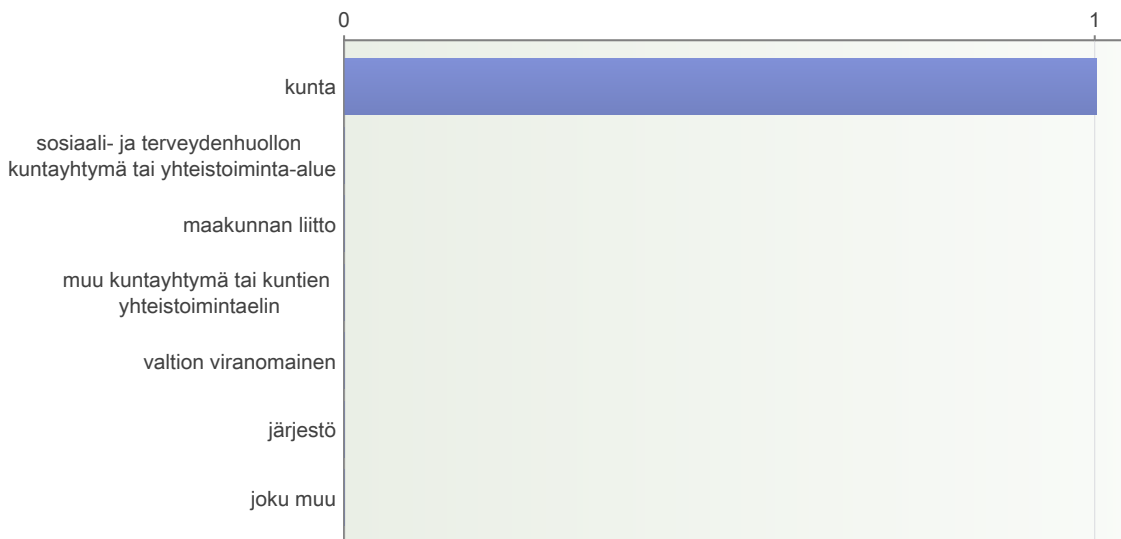
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Vehmaan kunta	Kari Kankaanranta	kari.kankaanranta@vehmaa.fi	17.10.2016	Vehmaan kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen tavoitteleva 3 miljardin euron kustannusten hillinnän tavoite edellyttäneen tosiasiallisesti joidenkin palvelujen keskittämistä. Tämä uhkaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta.

Esimerkiksi maaseudulla, kasvukeskusten ulkopuolella asuva väestö on vaarassa menettää ehdottoman tärkeitä sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluita, jos palvelutuotantoa joudutaan keskittämään merkittävästi.

Maaseudulla ja syrjäseuduilla asuva väestö on pääasiassa myös hyvin ikääntynyt, jolloin palvelutarve on jo valmiiksi korkea.

Lainsäädännössä voisi esimerkiksi määritellä, mitä yhdenvertaisilla sosiaali- ja terveyspalveluilla konkreettisesti tarkoitetaan.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksista ei ole mahdollista tehdä johtopäätöstä siitä, miten hallituksen asettama 3 miljardin kustannusten kasvun hillinnän tavoite on pitkällä aikavälillä saavutettavissa.

Uudistuksen toteuttamisessa vaaditaan uusia hankintoja ja merkittävää hallinnollista suunnittelutyötä, joka todennäköisestä kasvattaa kustannuksia lyhyellä aikavälillä.

Suomen väestön voimakas ikääntyminen 2020-luvulla asettaa myös merkittäviä haasteita tavoitellulle kustannussäästöille.

Ottaen huomioon väestön todellisen, kasvavan palveluntarpeen, tavoitteen yhdenvertaisista palveluista ja erittäin suuren uudistuksen toimeenpanon haasteet, tulisi kustannusten hillitsemiseen suhteutua realistisemmin.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

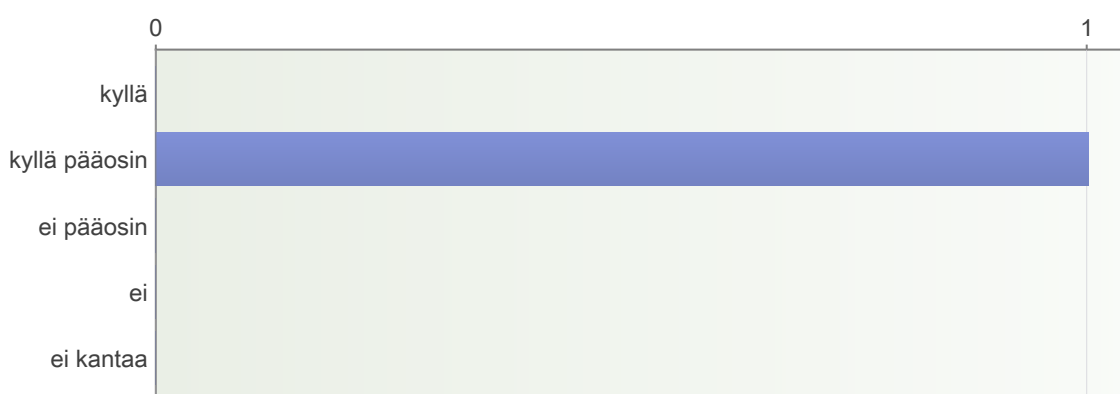
Vastaajien määrä: 1

- Väestön hyvinvointiin liittyvän päätöksenteon vieminen kauemmas kansalaisista sisältää merkittäviä riskejä demokratian kannalta.

Tulevan maakunnan päätöksenteossa tulisi huomioida koko maakunnan tahtotila, yksittäiset kunnat mukaan lukien. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita käyttävät ihmiset ovat myös jatkossa kuntien asukkaita.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntalaki näyttäytyy tarkoituksenmukaisena yleislakina

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

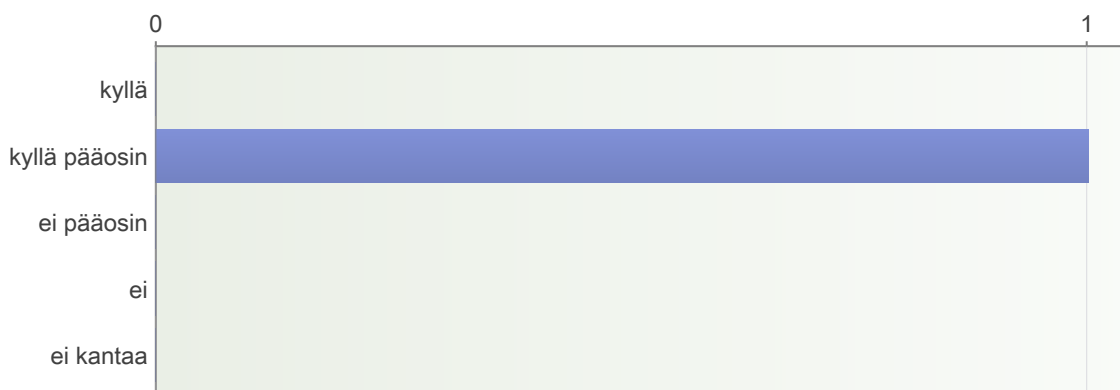
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Asukkaiden osallistumisoikeuksien turvaaminen on edellytys vahvan demokratian toteutumiselle

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

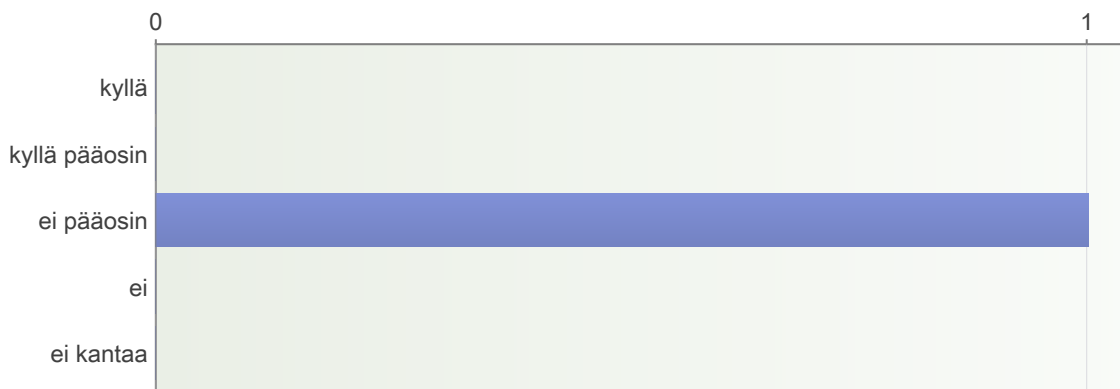
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

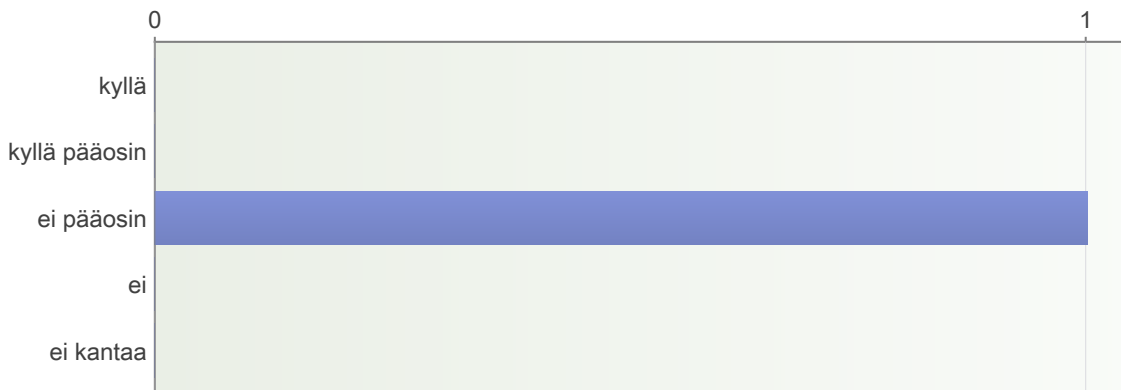
- Vaikuttaa siltä, että palvelulaitoksen käsittäminen konsernina perustuu rakenteellisen palveluintegraation tavoitteeseen. Tosiasiassa kyseinen malli ei takaa julkisen tuotannon sisällä rakenteellista sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota.

Taloudenohjeusmekanismeista puuttuu riittävät kannustimet terveeseen taloudenhoitoon. Niin sanotut "kriisimaakuntakriteerit" eivät ole riittävät ja nämä soveltuvat heikosti suunniteltuun rahoitusmalliin.

Mikä on mahdollisen arviointimenettelyn lopputulos, kun palvelut tulee tuottaa yhdenvertaisesti jokaiselle kansalaiselle, jokaisen kunnan alueelle?

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Palvelujen saatavuudesta esitetyt säädökset ovat hyvin tulkinnanvaraisia

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa.

Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

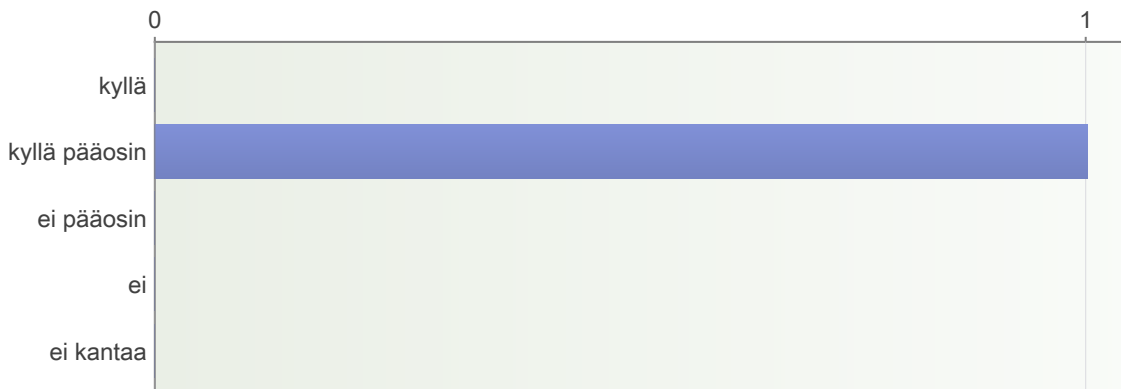
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

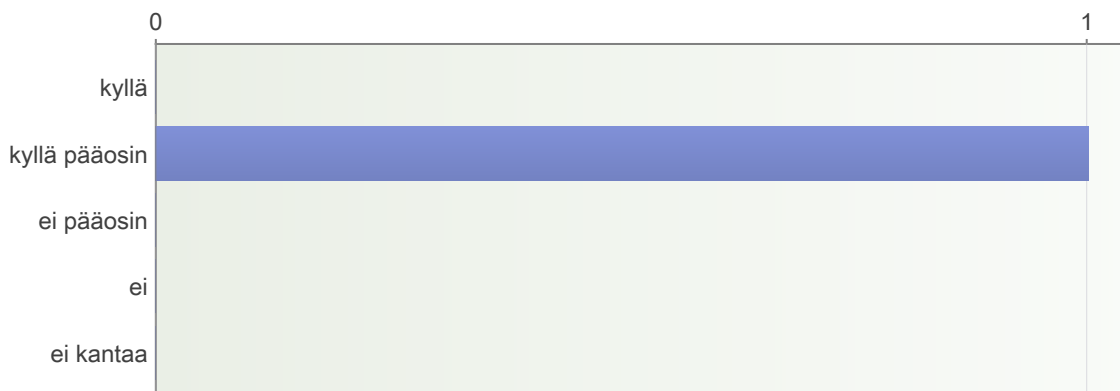
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

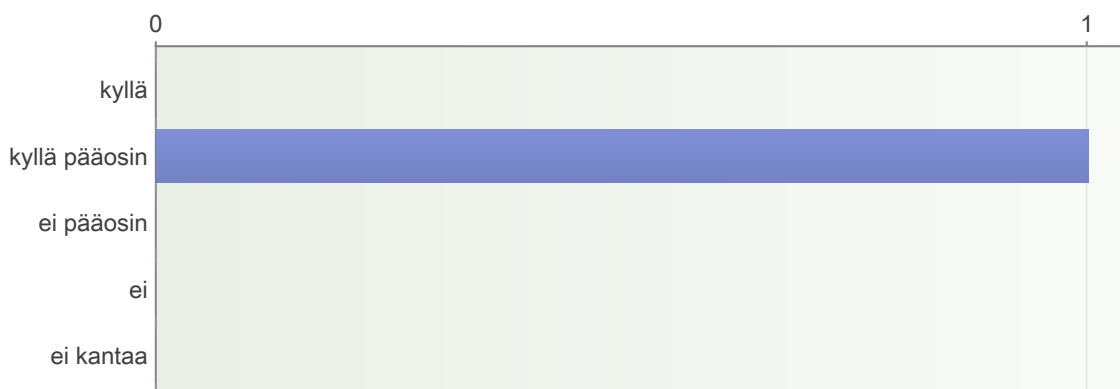
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

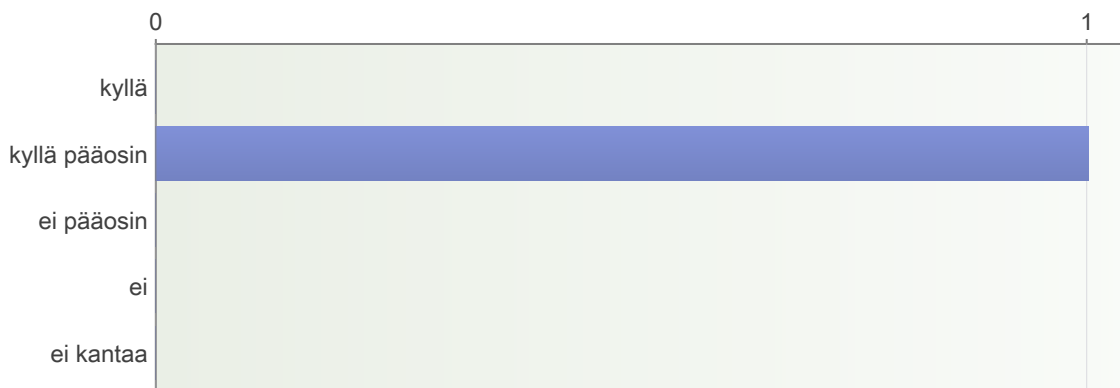
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen saatavuuden turvaamisen toteuttaminen siirretään pitkälti maakuntien vastuulle. Tiukkojen taloudellisten vaateiden rinnalla tämä asettaa suuret haasteet maakunnan toiminnalle.

Toiminnallisen palveluintegraation toteutus ei ole mahdollista ennen kuin tietojärjestelmät ja tietosuojaa koskeva lainsäädäntö muutetaan tulevaan palvelumalliin sopivaksi.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

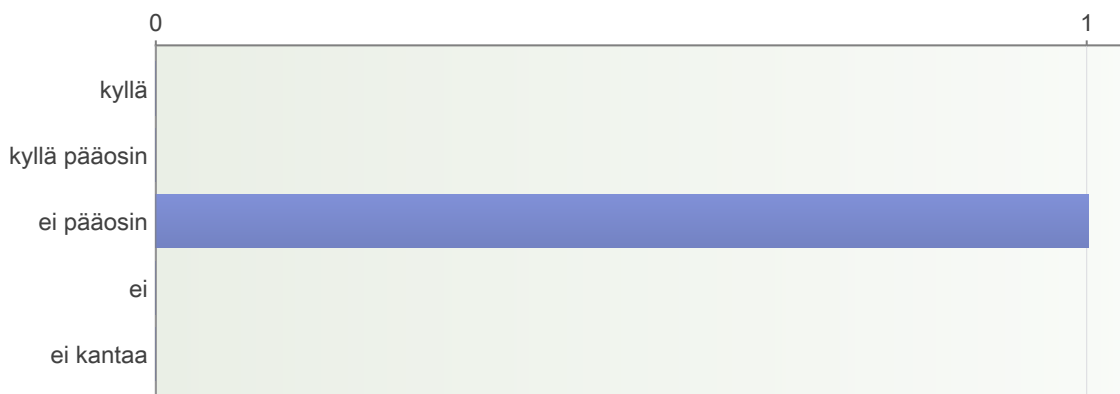
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulon 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

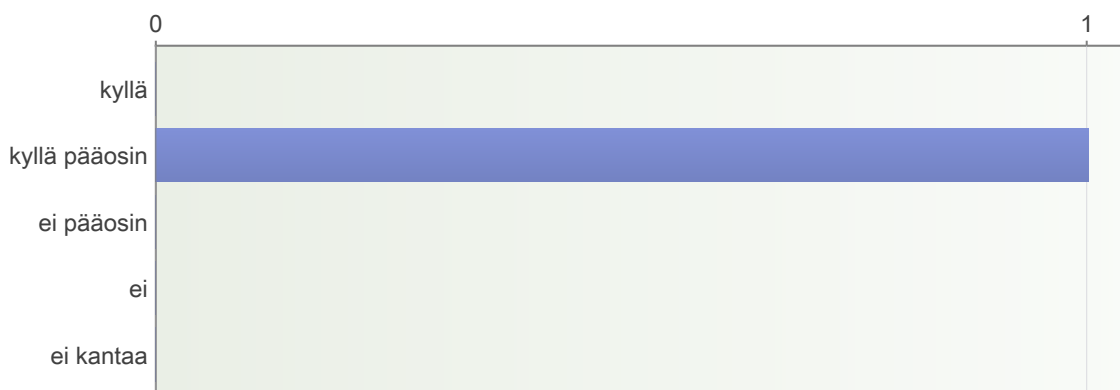
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

22. 20. Voimaantulon 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettyä henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

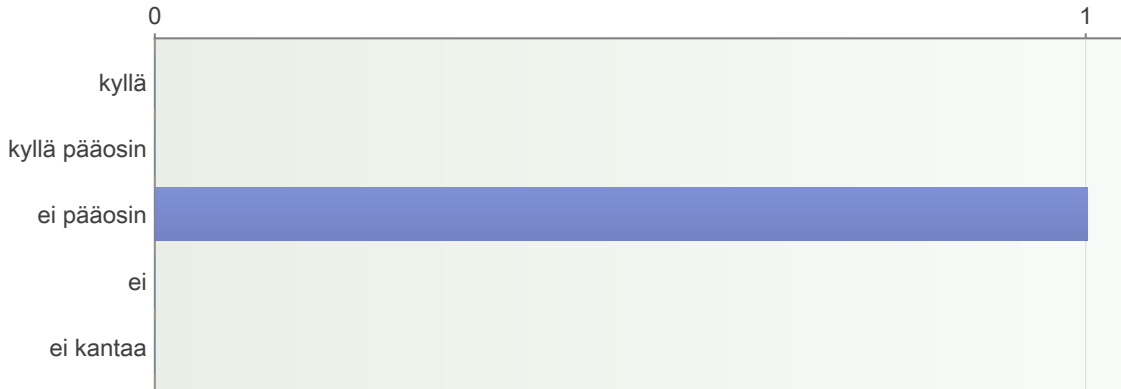
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Omaisuusjärjestelyistä säädettäessä pitäisi todeta selvästi ja esittää konkreettiset toimenpiteet, että tulevan uudistuksen myötä kunnille ei aiheudu omistamistaan kiinteistöistä taloudellista rasitetta.

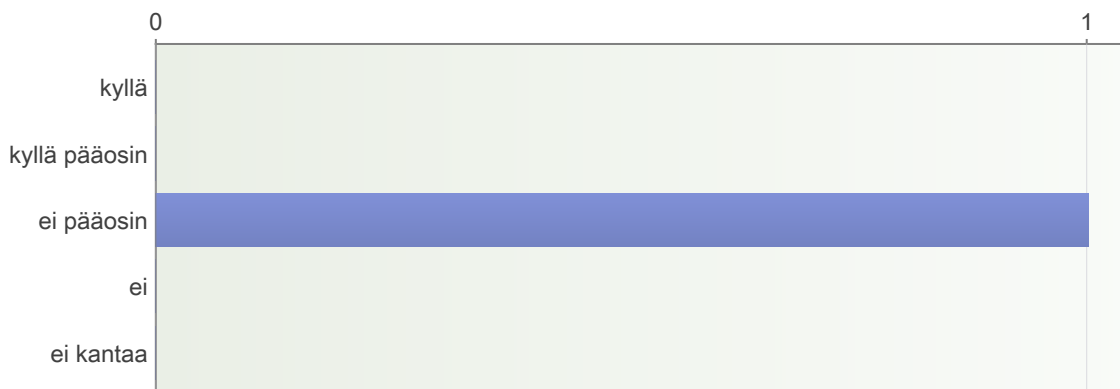
Uudistuksen myötä vaarana on, että palveluita joudutaan keskittämään ja väestö joutuu eriarvoiseen asemaan riippuen asuinpaikastaan.

Näissä tilanteissa kiinteistöjä voi jäädä tyhjilleen. Tyhjät kiinteistöt eivät saa jäädä missään tapauksessa pelkästään kuntien vastuulle.

Maakunnan vuokratessa kiinteistöjä kunnilta, tulee vuokra-aikojen olla riittävän pitkät, jotta kuntien talouden suunnittelu ja riskienhallinta on johdonmukaista.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Esitys on hyvin kyseenalainen kuntien itsehallinnon kannalta ja toisaalta myös aikana, kun kuntalous on ajettu yhä ahtaammalle. Veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta esitys on periaattessa perusteltu, mutta toisaalta yhdenvertaiseen asemaan liittyy myös vahvasti palveluiden turvaaminen kunnassa.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Uudistuksen aikataulu on kokonaisuudessaan hyvin tiukka. Tämä aiheuttaa useita riskitekijöitä onnistumiselle.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Väli aikaisten valmistelutoimielinten työskentely tulisi olla enemmän poliittisesti ohjattua, koska valmisteltavat asiat ovat yhteiskunnallisesti erittäin merkittäviä. Pelkkä operatiivinen valmistelu ei riitä.

Henkilöstön siirtyminen kunnista maakuntien palvelukseen sisältää monia riskejä, joihin esityksessä ei ole riittävän konkreettisesti varauduttu.

Koska työskentely tuskin jatkuu kaikilla työntekijöillä, muutoksen myötä, nykyisellään, pitää useiden satojen/tuhansien työntekijöiden toimipisteitä muuttaa ja neuvotella palvelusuhteen ehdoista. Lisäksi palkkojen harmonisoinnin kustannusvaikutukset ovat epäselvät.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalouden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

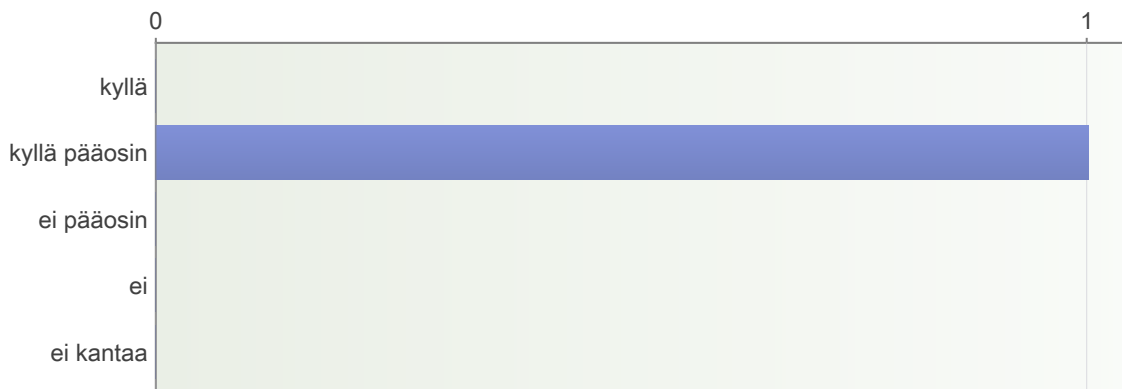
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

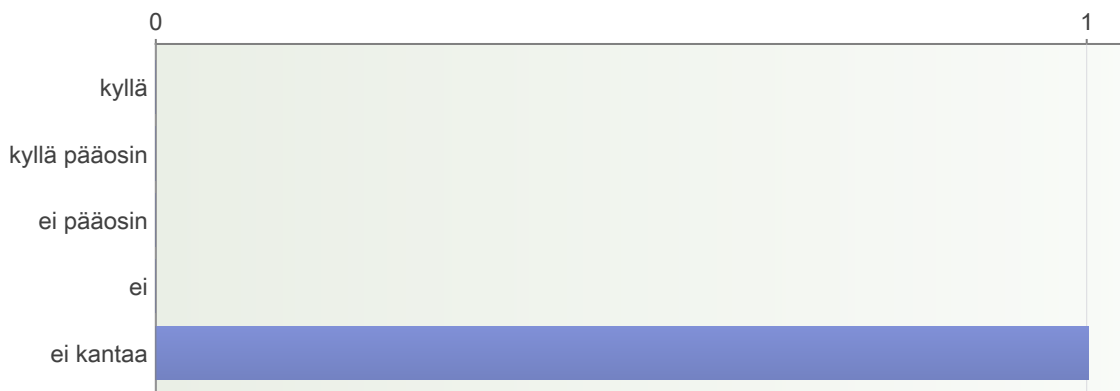
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusvastuun siirtyminen valtiolle on perusteltua.

Etenkin pienissä kunnissa sosiaali- ja terveydenhuollon menot vaihtelevat vuosittain erittäin paljon. Muutoksen myötä talouden suunnittelu helpottuu huomattavasti ja näin ollen myös toiminnan suunnittelu on johdonmukaisempaa.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

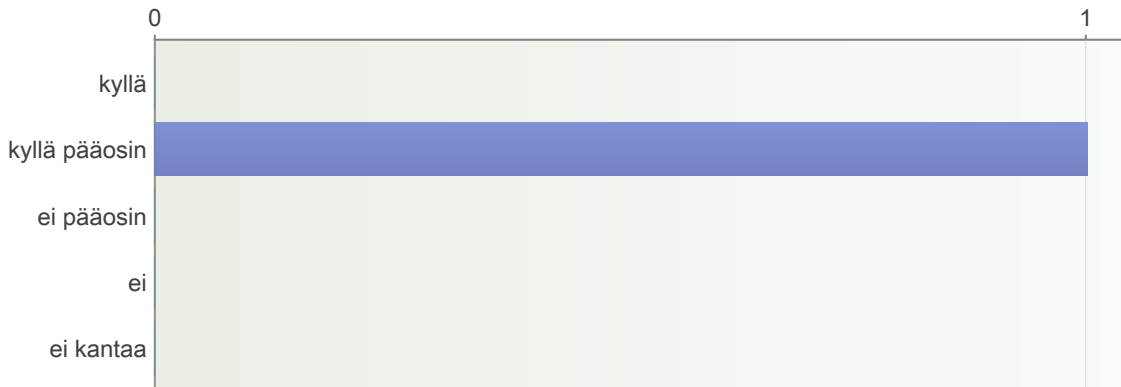
Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

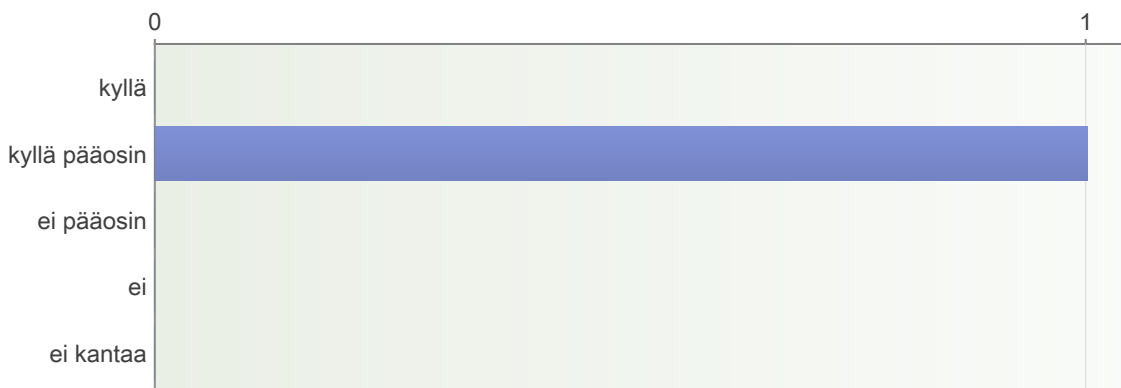
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

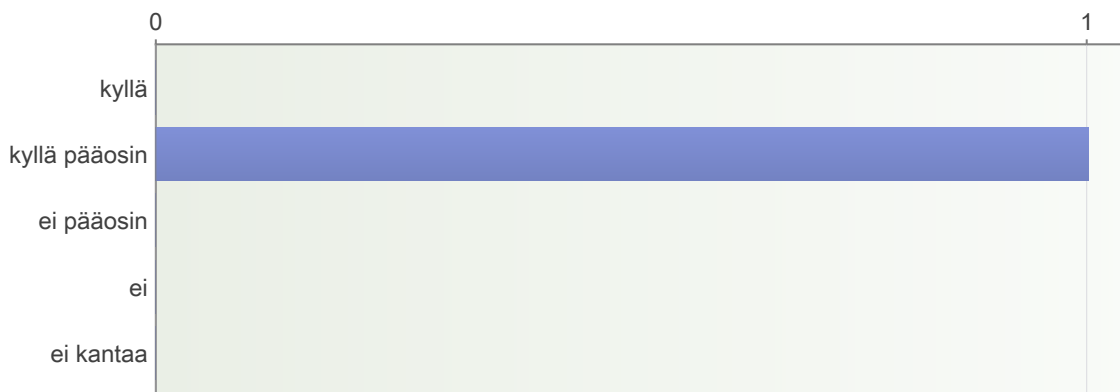
37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Vastaajien määrä: 1

- Valtionosuusjärjestelmästä on tulossa melko vaikeaselkoinen.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

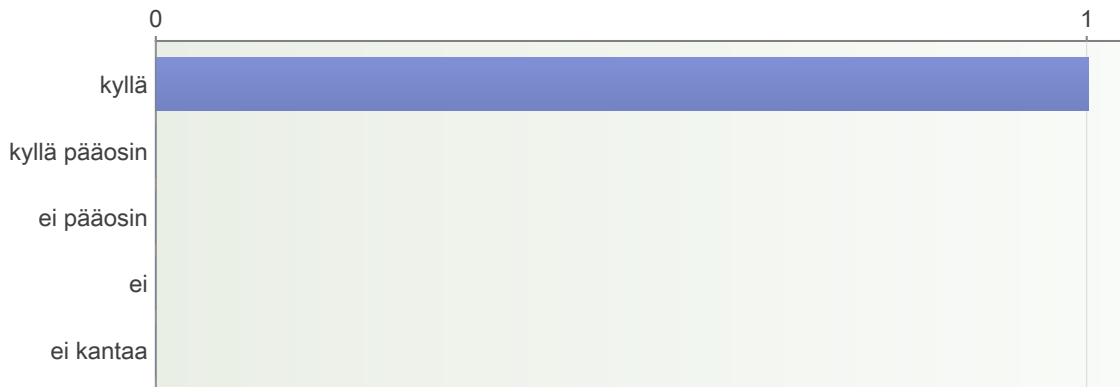
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Vehmaan kunnan asema organisaationa voi kohentua, koska raskaat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset siirtyvät pois.

Toisaalta pohdittavaksi jää, mikä on pienen kunnan asema merkittävimpien palveluiden järjestämisen siirtyessä pois

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Tilanne on haastava ja riippuu siitä, miten valtion ohjaus käytännössä tulee toteutumaan.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Positiivisen skenaarion mukaan tulevaisuuden Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuotetaan entistä tehokkaammin ja vaikuttavammin. Yhdenvertaisen palvelujen saatavuuden myötä, myös Vehmaan kunnan asukkailla on vähintäänkin nykyiset lähipalvelut ja erikoispalvelut.

Negatiivisen skenaarion mukaan väestön ikääntyessä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset kasvavat luonnostaan ja näitä joudutaan hillitsemään kovilla toimenpiteillä, joihin liittyvät päätökset tehdään kaukana kansalaisista.

Toimenpiteiden myötä palvelujen tuotantoa keskitetään isoihin kaupunkeihin, joissa palvelut ovat varmasti kustannustehokkaita ja vaikuttavia. Noin 30 % suomalaista asuu kuitenkin kaupunkien tai näiden lähialueiden ulkopuolella. Negatiivisen skenaarion myötä tämä iso osuus väestöstä kärsii palveluiden keskittämisestä. Näin ollen terveyserot kasvavat ja väestö eriarvoistuu entisestään.

Maakunnan tehtävänalaan kuuluu esitetyn mukaisesti maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen sekä poronhoitajien sijaisavun kustannusten korvaaminen siten kuin niistä lailla säädetäisiin. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 maksuttomaan vuosilomapäivään, osittain tuettuun maksulliseen sekä kustannusneutraaliin sijaisapuun.

Lomituspalvelujen yleisen johdon, ohjauksen ja valvonnan tulee säilyä sosiaali- ja terveysministeriöllä, jotta palveluiden tasapuolisuus voidaan jatkossa taata valtion tasoisesti. Tällä hetkellä toimiville lomituksen hoitaville paikallisyksiköille on epäselvää mikä taho jatkossa vastaa palvelujen toimeenpanosta sekä paikallishallinnon järjestämisestä. Vehmaan kunta katsoo, että Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) rooli olisi hyvä pysyttää nykyisen kaltaisena. Melan ohjauksen myötä paikallisyksikköjen toiminta on harmonisoitunut, vaikka edelleen paikallisyksikköjen välillä on räikeitäkin eroja palvelun tuotossa, laadussa sekä hinnassa. Esimerkkinä hintaerosta voidaan antaa esittämällä paikallisyksikköjen tarjoamien lomituspäivien hinta, joka vaihtelee Tervolan 276,09 eurosta per päivä Vehmaan 167,69 euroon per päivä .

Vehmaan paikallisyksikkö järjestää nykyisin myös eteläisen Satakunnan lomituspalvelun. Muutoksen myötä paikallisyksikössä on havaittu huomattavia eroja, joita ei voi jatkossa enää mahdollistaa tapahtuvaksi. Jo pelkästään perustuslain 18 §:n sekä lomituspalvelulain hengessä tulee jokaiselle yrittäjälle maakunnan tai kunnan sijainnista huolimatta pystyä jatkossa tarjoamaan yhdenvertainen ja tasapuolinen kohtelu, tässä lomituspalvelu. Vehmaan paikallisyksikkö katsookin, että tähän tavoitteeseen on mahdollista päästä ainoastaan siinä tapauksessa, että pieniä, alle 200 lomittajan yksiköitä ei jatkossa ole. Tilojen määrän jatkuva supistuminen noin 9 % vuositahdilla lisää painetta yhdistää lomituspalvelut tarjottavaksi useampien maakuntien alueella yhteisesti. Vain suurempien lomitusta tarjoavien yksiköiden avulla voidaan tosiasiallisesti taata hyvä hallinto, joka on kokonaisuudessaan kevyempi ja edullisempi sekä yhdenvertainen kohtelu elinkeinoharjoittajille.

Lisäksi Vehmaan paikallisyksikkö korostaa, että lomituksen osalta tulee pystyä varaamaan riittävästi osaavaa

henkilökuntaa sekä hallintoon että lomittajiin. Tämä edellyttää luonnollisesti riittävästi juuri lomitukseen osoitettua määrärahan osuutta budjettia laadittaessa. Uuden alueen (eteläinen Satakunta) lomitukseen hoitamisen myötä Vehmaan paikallisyksikkö on kohdannut haastavia tilanteita yrittäjien sekä aiemman paikallisyksikön välillä, jotka ovat lopulta johtaneet oikeudenkäyntiprosesseihin ja siten myös kunnan maksettavaksi koituneisiin merkittäviin vahingonkorvauksiin. Maakuntien olisi siis erityisen tärkeää sitoutua tekemään yhteistyötä erityisesti pienempien lomituspalveluyksiköiden osalta. Vain yhteistyöllä voidaan taata riittävä osaaminen ja kyky vastata lomituspalvelulain, elintarvikelain, eläinsuojelulain ja perustuslain asettamiin velvoitteisiin lomituspalveluiden osalta.

Vehmaan paikallisyksikkö muistuttaa myös siitä seikasta, että ammattikuntana juuri lomittajiin kohdistuu negatiivisia vaikutuksia johtuen työn osa-aikaisuudesta sekä pitkien työmatkojen tuomasta lisärasituksesta. Kun otetaan huomioon esitykset matkakulujen korvausasteen supistamisesta, tarkoittaisi tämä jo ennestään matalapalkatuille lomittajille entuudestaan pienempää nettopalkkaa ja siten työ saattaa kokonaisuudessaan muuttua kannattamattomaksi. Tähän voitaisiin Vehmaan paikallisyksikön näkemyksen mukaan vaikuttaa muun muassa laajentamalla lomittajien työnkuvaa. Työnkuvan laajentamisen myötä osa-aikaisuuden astetta sekä työmatkoihin kuluva aikaa voitaisiin supistaa. Mikäli lomittajat voisivat esimerkiksi lomitettavan tilan lisäksi toimia samanaikaisesti kasvinviljelijän palveluksessa ostettavana sijaisapuna, olisivat työpäivät yhtäjaksoisia ja maakunta saisi tuloja kohtuuhintaisen sijaisavun myynnistä kasvinviljelijöille. Edellytyksenä tälle toki on se, että jokainen maakunta kykenee operoimaan riittävän edullisten lomituspäivien kanssa. Lisäksi työryhmä voisi ottaa käsittelyyn sen, voisiko STM:n ohjauksessa lomittajille mieltä siirrettäväksi jopa maatalouteen liittyvien tehtävien ulkopuolella olevia työtehtäviä, esimerkiksi apua voitaisiin tarjota vanhustenhuollon oheistoimissa, joissa erityisiä ammattipätevyysedellytyksiä ei ole lailla säädetty.

Lomitus on lomituspalvelulain mukaan järjestettävä tietyin edellytyksin myös jatkossa. Jakaminen tarpeettoman pieniin yksiköihin tekee hallinnosta raskasta ja vaarantaa maatalousyrittäjille suunnatun lomituksen yhdenvertaisuuden niin säännösten soveltamisen kuin tarjottavan palvelun laadun ja ammattitaidon osalta. Yhtenä vaihtoehtona on esitetty maakuntaviraston yhteydessä toimivaa maaseutulautakuntaa, joka ohjaisi asiantuntija-virkamiehiä. Vehmaan paikallisyksikön mielestä nykyisellä tasolla olevan toimivan järjestelmän pirstainloiminen ja rapauttaminen ei voi olla kenenkään edun mukaista. On huomioitava, että nyttemmin maatalousyrittäjät tuntevat oikeutensa varsin hyvin ja laiminlyönnit tai puutteelliset suoritukset lomitusten osalta johtaisivat mitä todennäköisimmin pitkiin ja kalliisiin oikeudenkäynteihin, joissa myös yksittäisten virkamiesten virkavastuu tulisi arvioitavaksi.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Kuntien omaisuuden siirto maakunnille on mahdollisesti perustuslain 121 §:n vastainen ja muutoinkin uudistuksen perustuslailliset kysymykset tarvitsevat lisäselvitystä.